

แผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กฟภ.

ปี 2555 - 2559

คำนำ

ประเทศไทยประสบกับภัยธรรมชาติเป็นประจำทุกปี โดยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากภาวะโลกร้อนและก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้น นอกจากภัยธรรมชาติแล้วประเทศไทยยังเกิดภัยจากความขัดแย้งระหว่างชายแดนไทยกับกัมพูชา ซึ่งเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติ รวมถึงปัญหาความมั่นคงในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เหล่านี้ล้วนเป็นสาธารณภัย และเป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานไฟฟ้าของ กฟผ. โดยตรง ทำให้ประชาชนผู้ใช้ไฟได้รับความเดือดร้อนต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเนื่องจากไม่มีไฟฟ้าใช้ และเศรษฐกิจท้องถิ่นหยุดชะงัก รวมไปถึง กฟผ. ต้องสูญเสียโอกาสในการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

ปัจจุบันภาครัฐหลายหน่วยงานต่างให้ความสำคัญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงมีการบูรณาการจัดทำแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ลดความสูญเสียให้น้อยที่สุด ในการนี้ กฟผ. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานด้านสาธารณูปโภคจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า จึงได้จัดทำแผนแม่บทเพื่อรองรับสาธารณภัย และภัยด้านความมั่นคง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกัน การวางแผนรับมือ และเตรียมพร้อมเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติหรือเกิดจากภัยสงคราม ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสียหายต่อระบบไฟฟ้าของ กฟผ.

แผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฉบับนี้ ครอบคลุมการดำเนินงานของ กฟผ. 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งประกอบด้วยนโยบายในการดำเนินการรวมทั้งแผนปฏิบัติการ 5 ปี เพื่อให้หน่วยงานภายใน กฟผ. มีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมป้องกัน และรับมือกับเหตุการณ์ไม่ปกติได้อย่างรวดเร็ว ทันทั่วถึง และลดโอกาสสูญเสียจากการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

นอกจากแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฉบับนี้แล้ว คณะทำงานได้ทบทวน และปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติของ กฟผ. ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถนำไปปฏิบัติใช้งานได้จริง โดยคณะทำงานได้จัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติการ กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติของ กฟผ. เพื่อให้หน่วยงานภายใน กฟผ. มีหลักในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่างๆเกิดขึ้น สามารถรับมือกับสถานการณ์ได้อย่างทันทั่วถึง

คณะทำงาน

จัดทำแผนแม่บทการบรรเทาสาธารณภัยและภัยสงคราม

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	หน้า	3
บทที่ 2	แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	หน้า	6
บทที่ 3	กลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ	หน้า	10
บทที่ 4	กรณีศึกษามหาอุทกภัยปี 2554	หน้า	12
บทที่ 5	แผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	หน้า	18
ภาคผนวก			

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ด้านสาธารณภัยได้กลายเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความไม่สมดุลของระบบนิเวศน์ ทำให้ภัยพิบัติทวีความรุนแรง และมีความถี่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากธรรมชาตินับว่าร้ายแรงที่สุดที่สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน คือ กรณีเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยคลื่นสึนามิ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเกิดจากแผ่นดินไหวครั้งรุนแรงที่สุดเป็นลำดับที่ ๕ ของโลก ในรอบ ๑๐๐ ปี นอกจากนี้ยังมีภัยจากธรรมชาติอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศ และความเป็นอยู่ของประชาชน ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง และภัยหนาว เป็นต้น ซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง มักเกิดขึ้นโดยฉับพลันบ่อยครั้ง กินระยะเวลานาน รวมถึงเกิดขึ้นในทุกภูมิภาค แม้แต่พื้นที่ที่ไม่ใช่จุดเสี่ยงภัยก็ตาม เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น

นอกจากภัยธรรมชาติแล้ว ยังมีภัยด้านความมั่นคงทั้งจากการชุมนุมประท้วง การก่อเหตุวินาศกรรม ภัยสงครามระหว่างประเทศ รวมทั้งเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดความเสียหายต่อบ้านเมือง และยังผลให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว ทั้งภัยจากธรรมชาติ และจากความมั่นคงล้วนส่งผลกระทบต่อระบบไฟฟ้าของ กฟภ. โดยตรง ทำให้ไม่สามารถจ่ายพลังงานไฟฟ้าได้ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการไม่มีไฟฟ้าใช้ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อ กฟภ. เพื่อสร้างมาตรการรองรับและฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้เมื่อเกิดสถานการณ์ดังกล่าว และเกิดผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟน้อยที่สุด

ความหมายของสาธารณภัย

ความหมายของสาธารณภัย หลายหน่วยงานให้คำจำกัดความไว้แตกต่างกันดังนี้

1. ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 “สาธารณภัย” หมายถึง ภัยที่เกิดกับคนหมู่มาก เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ฯลฯ
2. ตามพระราชบัญญัติป้องกันฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2522 “สาธารณภัย” หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีมาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้นซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ
3. สำนักงานเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2541 (หน้า 4-5) “สาธารณภัย” หมายถึง ภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างกว้างขวางและรุนแรง ได้แก่ สาธารณภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของคนในชาติ จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรีบด่วนโดยหน่วยงานของรัฐ

เนื่องจากสาธารณภัยมีหลายประเภท กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงได้จำแนกสาธารณภัย ดังนี้

1) สาธารณภัย 14 ภัย

- อุทกภัยและดินโคลนถล่ม
- ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน
- ภัยจากอัคคีภัย
- ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- ภัยจากการคมนาคมขนส่ง
- ภัยแล้ง
- ภัยจากอากาศหนาว
- ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน
- ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- ภัยจากคลื่นสึนามิ
- ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
- ภัยจากโรคแมลง สัตว์ และศัตรูพืชระบาด
- ภัยจากโรคระบาดสัตว์ และสัตว์น้ำ
- ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

2) ภัยด้านความมั่นคง 4 ภัย

- ภัยจากการก่อวินาศกรรม
- ภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด
- ภัยทางอากาศ
- ภัยจากการชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจล

จากภัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นมีภัยหลากหลายประเภท ดังนั้นการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทฉบับนี้จึงคำนึงถึงสาธารณภัยที่มีผลกระทบต่อระบบไฟฟ้าของ กฟผ. เท่านั้น

ภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อ กฟผ.

กฟผ. ประสบปัญหาการจ่ายกระแสไฟฟ้าเนื่องจากภัยธรรมชาติหลายครั้งในแต่ละปี โดยนับวันจะยิ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังจะเห็นได้ชัดเจนดังนี้

1) ในปี พ.ศ. 2547 เหตุการณ์คลื่นสึนามิที่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประเทศไทย ส่งผลให้ระบบไฟฟ้าของ กฟผ. ได้รับผลกระทบเสียหายเป็นบริเวณกว้าง ต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าเป็นเวลานาน โดยต้องรีบดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆสามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว

2) ในปี พ.ศ. 2553 อุทกภัยครั้งใหญ่ที่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และ จังหวัดลพบุรี ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน และ กฟภ. ต้องเร่งแก้ไขระบบไฟฟ้าให้มีความปลอดภัย ในขณะที่เรือซึ่งเป็นยานพาหนะสำคัญในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ

3) เหตุการณ์ดินโคลนถล่ม และน้ำป่าไหลหลากเมื่อเดือนกันยายน ปี 2554 ในพื้นที่อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งดินโคลนถล่มพัดบ้านเรือนประชาชนถึง 3 หมู่บ้าน รวมถึงระบบจำหน่ายของ กฟภ. ชำรุคเสียหายเป็นจำนวนมาก โดย กฟภ. ต้องเร่งฟื้นฟูระบบไฟฟ้า อีกทั้ง เพื่อให้การช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว

4) อุทกภัย จังหวัดน่าน ในเดือนมิถุนายน ปี 2554 ส่งผลให้เส้นทางคมนาคมขนส่งถูกตัดขาด และการให้ความช่วยเหลือเป็นไปด้วยความยากลำบาก

5) มหาอุทกภัยปี 2554 ระหว่างเดือน ก.ค. - ธ.ค. ประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงหลายพื้นที่ ตั้งแต่ จังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง ออยุธยา ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร รวมถึงพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นอกจากภัยจากธรรมชาติแล้ว ภัยด้านความมั่นคงยังเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ กฟภ. ในปี 2554 เช่นกัน รวมทั้งจากความไม่สงบบริเวณ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และภัยสงครามบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา สถานการณ์ที่เกิดจากภัยธรรมชาติต่างๆ และภัยด้านความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟฟ้า ทำให้ กฟภ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและเตรียมแผนเพื่อลดผลกระทบและความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้าของ กฟภ. จึงได้จัดทำแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรและองค์กรให้มีความพร้อมรับสาธารณภัย โดยมีกรอบหน้าที่ เป้าหมาย ในการดำเนินการมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับระบบไฟฟ้า ในการให้บริการแก่หน่วยงาน ชุมชน และประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าอย่างทั่วถึง ปลอดภัย

บทที่ 2

แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์

วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในด้านการจัดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และสามารถฟื้นฟูระบบไฟฟ้าในสถานที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

พันธกิจ

มีการวางแผน เตรียมพร้อมทั้งด้านบุคลากร ยานพาหนะ และเครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อป้องกันและช่วยเหลือ ฟื้นฟูระบบไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และสามารถจ่ายพลังงานไฟฟ้าให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย

- 1) กฟภ. มีการบูรณาการระบบการบริหารจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติทั้งจากภัยธรรมชาติ และภัยด้านความมั่นคงได้อย่างเหมาะสม
- 2) กฟภ. มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบไฟฟ้า เมื่อเกิดภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว และปลอดภัย

ขอบเขตของสาธารณภัย

แผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กฟภ. จะพิจารณาจากเหตุการณ์ไม่ปกติ ที่มีผลกระทบต่อการจ่ายพลังงานไฟฟ้าของ กฟภ. โดยแผนแม่บทฯ มีระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2559

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อวางแผนพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกัน การเตรียมความพร้อม ระวัง ช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการฟื้นฟูบูรณะ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูงสุดในทุกสถานการณ์ และเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานของ กฟภ. สามารถนำแผนแม่บทฯ ไปจัดทำแผนปฏิบัติการพร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณได้
- 2) เพื่อให้การปฏิบัติงานในด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของ กฟภ. เป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด
- 3) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดวางระบบการ รับ – แจก ข่าวสารสาธารณภัยกับหน่วยงานต่างๆ พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์ และดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสาธารณภัย การช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็ว
- 4) เพื่อบูรณาการแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หน่วยงานภายใน กฟภ. มีแนวทางปฏิบัติ วิธีการ ขั้นตอน ที่เหมาะสมสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 ความท้าทายในการบริหารจัดการสาธารณภัย กฟภ. ในอนาคต

กฟภ. ต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญที่มีต่อการดำเนินงานบริหารจัดการสาธารณภัยหลายด้านด้วยกัน โดยประเด็นความท้าทายสำคัญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ กฟภ. ประกอบด้วย

1) การป้องกัน การบริหารจัดการภัยพิบัติในเชิงรุกก่อนเกิดเหตุการณ์สามารถปฏิบัติได้ง่าย และช่วยลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ สำหรับปี 2554 ก่อนเหตุการณ์น้ำท่วม กฟภ. ได้ดำเนินการยกมิเตอร์และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้สูงพ้นน้ำ เพื่อความปลอดภัย และช่วยลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งลดผลกระทบจากภัยพิบัติได้เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม กฟภ. ยังไม่เน้นการดำเนินการด้านการป้องกันก่อนเกิดเหตุการณ์มากนัก จึงควรมีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี เพื่อป้องกัน และลดผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ

2) การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการภัยพิบัติในระยะเวลาที่ผ่านมา มักจะเน้นเฉพาะภาคส่วนโดยปราศจากการคำนึงถึงความเป็นองค์กรรวมขององค์กร จึงควรเน้นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการในลักษณะการผนึกกำลังอย่างมีระบบ นับเป็นสิ่งท้าทายที่ กฟภ. ต้องสร้างการมีส่วนร่วมดังกล่าวให้ได้โดยเร็ว เนื่องจากในทุกภาคส่วนต่างก็มีศักยภาพและประสบการณ์ของตนที่สร้างสมมาช้านาน เพียงแต่ขาดระบบการบูรณาการที่ดี โดยการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการช่วยเหลือประชาชน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วปลอดภัย

3) ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งจำเป็นในดำเนินการเมื่อเกิดภัยพิบัติ โดยเฉพาะภัยพิบัติที่มีความรุนแรงและเกิดในพื้นที่กว้าง ทำให้ระบบสื่อสารขัดข้องหรือใช้การไม่ได้ ดังนั้น กฟภ. ควรต้องมีแผนประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านระบบการสื่อสาร ทั้งจากสื่อมวลชน หน่วยงานทหาร หน่วยงานราชการต่างๆ หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้วยกัน เพื่อให้การอำนวยความสะดวก การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการประชาสัมพันธ์ ดำเนินไปได้อย่างถูกต้องทันเหตุการณ์

4) การพัฒนาบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ซึ่งควรดำเนินการดังนี้

4.1) การพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ของ กฟภ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การปฏิบัติงานก่อนเกิดภัยพิบัติ รวมทั้งการซ่อมแซม พื้นฟูระบบไฟฟ้า เพื่อให้บุคลากรดังกล่าว ได้เรียนรู้ถึงเทคนิคและวิธีการรับมือกับภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัย รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

4.2) การสร้างความตระหนักให้แก่พนักงานของ กฟภ. ให้มีความรู้ และตระหนักตื่นตัวด้านความปลอดภัยจากภัยต่างๆ

4.3) การส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่ประชาชน บุคลากร สถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านความปลอดภัยจากการใช้ไฟฟ้า รวมถึงการบูรณะ พื้นฟู ซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้า และการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในระดับอนุปริญญาหรืออุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ให้เยาวชนเป็นพลังของ กฟภ. ในการช่วยฟื้นฟูระบบไฟฟ้าด้วยความปลอดภัย

5) การเรียนรู้จากประสบการณ์ ในเชิงการบริหารจัดการภัยพิบัติของ กฟภ. ที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีการนำบทเรียน หรือประสบการณ์จริงจากการเกิดภัยพิบัติในอดีตมาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการ

ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการเมื่อเกิดภัยพิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงควรมีการจัดทำเป็นกรณีศึกษา แล้วนำผลของการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนของระบบเดิมให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นไป

6) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ดังนี้

6.1) การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารไร้สาย การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต และสังคมออนไลน์ต่างๆ

6.2) โครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะของ กฟภ. หรือ PEA Smart Grid ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาบริหารจัดการการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้า ผ่านมิเตอร์อัจฉริยะ (Smart Meter) ซึ่ง กฟภ. จะสามารถสั่งตัดจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ โดยไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปตัดกระแสไฟฟ้าที่บ้านของผู้ใช้ไฟฟ้า เพื่อสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ

6.3) การนำสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ของระบบไฟฟ้า มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการหาความสัมพันธ์กับตำแหน่งในแผนที่ที่เกิดภัยพิบัติ เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลด้านระบบไฟฟ้าของ กฟภ. เพื่อวิเคราะห์ และประเมินพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์สาธารณภัย ผลกระทบต่อระบบไฟฟ้าในพื้นที่ต่างๆ และการวางแผนในการป้องกัน ซ่อมแซม และฟื้นฟูระบบไฟฟ้าได้อย่างเหมาะสม

2.3 ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กฟภ. (ระยะ 5 ปี) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ กิจกรรมหลักไว้ ดังนี้

2.3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

การดำเนินการเตรียมความพร้อมตั้งแต่การป้องกันภัยพิบัติจะทำให้ กฟภ. สามารถรับมือจากภัยต่างๆ ที่เป็นสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และช่วยลดความสูญเสียได้มาก ดังนั้นการวางแผนกลยุทธ์จึงมุ่งเน้นด้านการจัดทำแผนรองรับกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

เป้าประสงค์ เพื่อให้มีแผนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานต่างๆและผู้ใช้ไฟฟ้า ใช้ปฏิบัติและป้องกันภัยต่างๆในกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 1 มุ่งเน้นให้มีการจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานและป้องกันภัยต่างๆกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 2 ให้มีการจัดทำ/ปรับปรุงแผนรองรับกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

2.3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับภัย

การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติเพื่อติดตามข่าวสารพื้นที่เสี่ยงภัย และความรุนแรงของภัยพิบัติ จะทำให้ กฟภ. สามารถจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงเพื่อผลักดันให้การจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ยุทธศาสตร์ที่ 2 จึงมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น

เป้าประสงค์ เพื่อให้เกิดความพร้อมในด้านต่างๆในการปฏิบัติงานกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 1 เสริมสร้างให้องค์กรมีการเตรียมความพร้อมรับมือ กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 2 จัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับมือ กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 3 จัดเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะและระบบสื่อสาร

2.3.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ กฟภ. การจัดการแก้ไขปัญหาระบบไฟฟ้าต้องสามารถจ่ายพลังงานไฟฟ้าได้เร็วที่สุด และครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 จึงมุ่งเน้นการบริหารจัดการเมื่อเกิดภัยพิบัติ ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และส่งจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด โดยคำนึงความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก

เป้าประสงค์ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบไฟฟ้าได้ทันช่วงที่เมื่อเกิดกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 1 บริหารสถานการณ์ตามคู่มือปฏิบัติการ กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติของ กฟภ.

กลยุทธ์ 2 ประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

กลยุทธ์ 3 แก้ไขซ่อมแซมระบบไฟฟ้าให้มีความปลอดภัย และรักษาพื้นที่จ่ายไฟให้มากที่สุด

2.3.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัยพิบัติ

ภารกิจหลักของ กฟภ. คือ การฟื้นฟูระบบไฟฟ้าทั้งในส่วนที่ กฟภ. รับผิดชอบ และในส่วนของผู้ใช้ไฟฟ้า เพื่อให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการหลังเกิดภัย อย่างไรก็ตาม การให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆเพื่อการยังชีพแก่ผู้ประสบภัย ก็เป็นสิ่งที่ กฟภ. ต้องคำนึงถึงเช่นกัน

เป้าประสงค์ เพื่อให้สามารถฟื้นฟูระบบไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็วและทันช่วงที่เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ

กลยุทธ์ 1 ฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

กลยุทธ์ 2 ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย

กลยุทธ์ 3 สรุปผลการดำเนินงาน และประเมินผล เพื่อปรับปรุงการบริหารสถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

กลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ

การผลักดันแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมภายในองค์กร พร้อมทั้งมีระบบการประเมินผลที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกยุทธศาสตร์และทุกกลยุทธ์ แผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนแม่บทให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นต้องมีการผลักดันในระดับองค์กร และอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการบริหารจัดการ ดังนี้

1. งบประมาณและการเบิกจ่ายเงิน

การดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่การวางแผนฝึกซ้อมรับมือ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การซ่อมแซมระบบไฟฟ้า และการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับวิกฤตการณ์สาธารณภัย จำเป็นต้องมีงบประมาณรองรับการดำเนินงาน และควรมีการวางแผนด้านงบประมาณอย่างชัดเจนตั้งแต่การตั้งงบประมาณในการดำเนินงานเตรียมความพร้อมป้องกันภัย จนไปถึงการสรุปมูลค่าความเสียหาย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด การผลักดันในการนำแผนแม่บทฯ ไปสู่หลักการ และวิธีปฏิบัติ มีประเด็นที่ควรต้องพิจารณา ดังนี้

1.1 ตามข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยการซื้อ พ.ศ. 2543 ข้อ 16 ในการจัดซื้อให้ผู้เกี่ยวข้องขออนุมัติในหลักการกำหนดรายการและประมาณการของพัสดุที่จะจัดซื้อต่อผู้ว่าการ หรือผู้ที่ผู้ว่าการมอบหมาย และเมื่อได้รับอนุมัติในหลักการพร้อมงบประมาณแล้วให้ ผู้ซื้อรับดำเนินการ

การจัดซื้อพัสดุให้จัดซื้อตามชนิดและจำนวนตามแผนและกรอบที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจสั่งซื้อ เว้นแต่เป็นพัสดุที่ต้องซื้อจำเป็นเร่งด่วน หากล่าช้าจะเสียหายต่อกิจการงาน

การแบ่งซื้อโดยลดวงเงินที่จะซื้อในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อเปลี่ยนแปลงไปจะกระทำมิได้

จากข้อบังคับดังกล่าว ให้สามารถจัดซื้อพัสดุด่วนจำเป็นเร่งด่วนได้ อย่างไรก็ตาม หลักการขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว นั้น ยังไม่มีขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดซื้อ จึงควรมีการจัดทำขั้นตอน หรือวิธีปฏิบัติให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานภายใน กฟภ.

1.2 การอนุมัติเบิกจ่ายเงินเมื่อเกิดเหตุการณ์สาธารณภัยควรมีระเบียบที่กำหนด อำนาจ หน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดการเบิกจ่ายที่ชัดเจนและมีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก เพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินในการจัดซื้อ จัดจ้าง บุคลากร วัสดุ ระบบไฟฟ้าให้สามารถจ่ายไฟให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

1.3 การตั้งงบประมาณรองรับการดำเนินงานในแต่ละปีตั้งแต่การป้องกัน เฝ้าระวัง และการฝึกซ้อม เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น ความพร้อมด้านบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

1.4 การจัดทำรายงานสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งหมด เพื่อวิเคราะห์ประเมินมูลค่าความเสียหาย และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟภ. ในแต่ละปี หรือแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย ในแต่ละพื้นที่ล้วนประสบปัญหาจากภัยพิบัติแตกต่างกันจึงควรมีการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดภัยในแต่ละพื้นที่ โดยการพิจารณาจากสถิติย้อนหลัง ปัจจัยจากฤดูกาล สภาพภูมิศาสตร์ และการคาดการณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลายพื้นที่ที่ประสบภัยมักเป็นพื้นที่เดิมๆ ที่เคยได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติมาแล้ว ดังนั้น หากมีการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างรอบคอบแล้ว จะช่วยให้สามารถวางแผนด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และลดผลกระทบจากภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก

อย่างไรก็ตาม จากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงทำให้หลายพื้นที่ที่ไม่เคยประสบภัยพิบัติต่างประสบปัญหาจากสาธารณภัยแตกต่างกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอุทกภัยที่ส่งผลกระทบในหลายพื้นที่ ดังนั้น จึงควรมีการเฝ้าระวังภัยในทุกพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และบริหารจัดการเมื่อเกิดภัยได้อย่างทันท่วงที

3. การจัดทำฐานข้อมูล และการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ มีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจ การประสานงานด้านการสนับสนุนสรรพกำลัง และสามารถบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็ว อาทิเช่น ทำเนียบยานพาหนะและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน นอกจากการจัดทำฐานข้อมูลแล้ว ควรต้องมีการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ที่นำข้อมูลไปใช้สามารถตัดสินใจ บริหารจัดการได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์

4. การจัดทำแผนปฏิบัติการ

4.1 การจัดทำขั้นตอนการดำเนินการในส่วนต่างๆ ให้ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติตามได้อย่างชัดเจน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เกิดจากเหตุการณ์ไม่ปกติ โดยหากทุกหน่วยงานมีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ชัดเจนแล้ว จะช่วยให้การบูรณาการประสานงานด้านการสนับสนุน ช่วยเหลือฟื้นฟู เป็นไปด้วยความรวดเร็ว

4.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปี 2555 - 2559 (Action Plan) เพื่อให้หน่วยงานใน กฟภ. สามารถวางแผนการปฏิบัติงานในแต่ละปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการพิจารณาในการตั้งงบประมาณในการดำเนินการแต่ละปี รายละเอียดสำหรับแผนปฏิบัติการรองรับแผนแม่บทฯ แสดงในบทที่ 5

5. การนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์

5.1 โครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะของ กฟภ. (PEA Smart Grid) ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาบริหารจัดการการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้า ผ่านมิเตอร์อัจฉริยะ (Smart Meter) ซึ่ง กฟภ. จะสามารถสั่งตัดจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ โดยไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปตัดกระแสไฟฟ้าที่บ้านของผู้ใช้ไฟฟ้า เพื่อความปลอดภัยและสะดวกรวดเร็ว กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ รวมถึงลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

5.2 การนำสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ของระบบไฟฟ้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการหาความสัมพันธ์กับตำแหน่งในแผนที่ที่เกิดภัยพิบัติ เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลด้านระบบไฟฟ้าของ กฟภ. เพื่อวิเคราะห์ และประเมินพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์สาธารณภัย

ผลกระทบต่อระบบไฟฟ้าในพื้นที่ต่างๆ และการวางแผนในการป้องกัน ช่อมแซม และฟื้นฟูระบบไฟฟ้าได้อย่างเหมาะสม

6. การติดต่อสื่อสาร ปัจจุบันแม้ว่าระบบการสื่อสารจะครอบคลุมพื้นที่การให้บริการของ กฟภ. แล้ว แต่หากมีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อระบบสื่อสารไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ จึงควรเตรียมระบบการสื่อสารช่องทางอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยงาน ในการให้ความช่วยเหลือ ระดมสรรพกำลัง และฟื้นฟูระบบไฟฟ้า

ปัจจุบันเทคโนโลยีและสารสนเทศมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด และมีประสิทธิภาพ ทำให้ช่องทางการสื่อสารมีหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารไร้สายความเร็วสูง การสื่อสารผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต และวิทยุสื่อสาร ซึ่งหาก กฟภ. มีการวางแผนการนำระบบสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแล้ว จะช่วยให้ กฟภ. สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ต่อเนื่อง และเข้าถึงได้ทุกพื้นที่

7. การประชาสัมพันธ์ ในการดำเนินงานหลายครั้งโดยเฉพาะด้านการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัตินั้น กฟภ. ต้องเร่งทำงานอย่างหนัก เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา พื้นที่ระบบไฟฟ้าให้ผู้ใช้น้ำไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็วทัน กฟภ. ควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และลดความกดดันให้กับผู้ปฏิบัติงานของ กฟภ. นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการดำเนินงานตามภารกิจของ กฟภ.

8. การประเมินผลการดำเนินงาน ควรมีการสรุปผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ทั้งการให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือ ช่อมแซม พื้นที่ระบบไฟฟ้า และการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ กฟภ. เพื่อจัดทำรายงานความเสียหาย ค่าใช้จ่าย และผลกระทบที่มีต่อ กฟภ. ทั้งหมด และนำไปวางแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9. การให้ความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในภาพรวมของการแก้ไขสถานการณ์ไม่ปกติต่างๆ มีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานงานด้านการสนับสนุน ช่วยเหลือทั้งยานพาหนะ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำคัญต่างๆ ดังนั้น หากมีการประสานงานและร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานแล้ว จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และช่วยบรรเทาความรุนแรงของจากเหตุการณ์ไม่ปกติได้อีกด้วย

บทที่ 4

กรณีศึกษาหาอุทกภัยปี 2554

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบกับภัยพิบัติจากธรรมชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง ภัยจากอากาศหนาว ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน ภัยจากคลื่นสึนามิ อุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2554 ตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคมเป็นต้นมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากพายุฝน มুষุฟ้า ใ้ถาง และนาแก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ หรือที่ทุกภาคส่วนต่างเรียกว่า “มหาอุทกภัย” โดยที่มีพื้นที่รับพิบัติของ กฟผ. ที่ได้รับผลกระทบมากถึง 41 จังหวัด สำนักงานการไฟฟ้าน้ำท่วมสูงไม่สามารถปฏิบัติงานได้ 15 แห่ง สถานีไฟฟ้าไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าได้ 16 สถานี นอกจากนี้ ยังมีนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้ำท่วมทั้งหมด 7 แห่ง ได้แก่ นิคมสหรัตนนคร, สวนอุตสาหกรรมโรจนะ, นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค (บ้านห้วย), นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน, แฟคตอรีแลนด์, นิคมอุตสาหกรรมนวนคร และสวนอุตสาหกรรมบางกะดี

ผลจากอุทกภัยในครั้งนี้ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนักจากความเป็นอยู่ปกติ ทั้งด้านการอยู่อาศัย เครื่องอุปโภคบริโภค การเดินทางและคมนาคมขนส่งที่ไม่สะดวก ดังนั้น การดำเนินงานของ กฟผ. จึงต้องให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากเมื่อเกิดน้ำท่วมอาจจะเกิดไฟฟ้ารั่วหรือไฟฟ้าลัดวงจรทำให้เกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตและทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานที่ผ่านมาของ กฟผ. ในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความไม่สะดวก ลำช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ บางครั้งอาจจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อองค์กร โดยปัญหาในการดำเนินงานของ กฟผ. พอสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ประสบภัย อุปกรณ์ ยานพาหนะบางประเภทยังไม่เพียงพอ หรือไม่เพียงพอ เนื่องจากหน่วยงานที่ดำเนินการหรือรับพิบัตินั้นมีหน้าที่รับผิดชอบมากทำให้การจัดทำฐานข้อมูลบางอย่างอาจจะไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัยพิบัติ
2. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆในระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น การสนับสนุนด้านกำลังคน อุปกรณ์ ยานพาหนะที่ใช้เพื่อการดำเนินงานเมื่อเกิดภัยพิบัติ
3. เมื่อเกิดภัยพิบัติการปฏิบัติงานล่าช้าเนื่องจากไม่มีการฝึกซ้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และไม่มีการเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับภัยพิบัติ
4. ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมทั้งขาดแคลนบุคลากรในระดับปฏิบัติการ
5. ปัจจุบัน กฟผ. ให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูในกรณีปัญหาเฉพาะหน้า ไม่มีการตั้งงบประมาณในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ รวมถึงงบประมาณที่มีจำกัด
6. ไม่มีการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารของ กฟผ. เนื่องจากเมื่อเกิดภัยพิบัติที่มีความรุนแรง การสื่อสารล้ม ทำให้การประสานงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก ขาดแคลนข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจ

7. ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการบริหารจัดการภัยพิบัติไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมในการจัดการภัยพิบัติ อาทิเช่น รถแก็กระแสไฟฟ้าขัดข้อง เรือท้องแบน เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง เป็นต้น จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับประเภทของภัยและสภาพพื้นที่นั้นๆ

จากปัญหาและอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ กฟผ. ตระหนักถึงความรุนแรงของอุทกภัยที่เกิดขึ้นในหลายจังหวัด จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการ กฟผ. ช่วยเหลือสถานการณ์ภัยพิบัติ (ศบภ.) เพื่อดำเนินการแก้ไขสถานการณ์มหาอุทกภัยในครั้งนี้ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว ทันท่วงทีเหตุการณ์ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์บัญชาการ กฟผ. ช่วยเหลือสถานการณ์ภัยพิบัติ (ศบภ.) ซึ่งประกอบด้วย

1. ผวก.	ผู้บัญชาการ
2. รผก. (ป)	รองผู้บัญชาการ
3. รผก. (จ1-จ4)	รองผู้บัญชาการ
4. รผก.ทุกสายงาน	กรรมการ
5. ผชก.ทุกสายงาน	กรรมการ
6. อผ.สส.	เลขานุการ
7. ขผ.ปส.	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. ขผ.สส.	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยคณะกรรมการศูนย์บัญชาการ กฟผ. ช่วยเหลือสถานการณ์ภัยพิบัติ (ศบภ.) มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ติดตามข่าวสารและสถานการณ์บ้านเมืองเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ โดยประสานงานกับ กฟผ. และ ศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ศปภ.) ของรัฐบาล
2. เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลทั้งการจ่ายไฟฟ้า ความเสียหาย ระบบจำหน่าย ผู้ใช้ไฟฟ้า
3. วิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินสถานการณ์
 - 3.1 สถานะการจ่ายไฟ ความเสียหายและการดำเนินการของ กฟผ.
 - 3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
 - 3.3 ความต้องการช่วยเหลือของหน่วยงานต่างๆ
4. กำหนดมาตรการการดำเนินงานแก้ไข และป้องกันภัยพิบัติ
5. สั่งการระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ
6. สรุปผลการดำเนินงาน
7. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน

กำหนดการดำเนินงานเป็น 5 ส่วนงาน ดังนี้

1. ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ศอศ.) โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ รผก. ตามหลักเกณฑ์ของ ศอศ.

2. ส่วนงานสนับสนุน โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ รผก.(ส) และมีหน้าที่ ดังนี้
 - 2.1. สนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ยานพาหนะ เครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ไปยังพื้นที่ประสบภัย
 - 2.2. สนับสนุนระบบสื่อสารให้ครอบคลุมพื้นที่ประสบภัย
 - 2.3. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อขอความช่วยเหลือ เช่น ตำรวจ ทหาร หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ ตามความเหมาะสม
 - 2.4. อื่นๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มอบหมาย
3. ส่วนงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ รผก.(อ) และมีหน้าที่ ดังนี้
 - 3.1. เตรียมความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์อพยพ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก หากผู้อำนวยการศูนย์ฯ เห็นสมควร
 - 3.2. จัดทำแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
 - 3.3. จัดหา และขนส่ง เครื่องยังชีพ อาหาร และยาให้แก่ผู้ประสบภัย
 - 3.4. อื่นๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มอบหมาย
4. ส่วนงานประชาสัมพันธ์ โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ ผชก.(ส) และมีหน้าที่ ดังนี้
 - 4.1. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ภัยพิบัติอย่างใกล้ชิด
 - 4.2. รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทราบเป็นระยะ
 - 4.3. จัดทำทะเบียนรายชื่อหน่วยงานภายนอกที่ต้องติดต่อเพื่อประสานงานข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ให้เป็นปัจจุบัน
 - 4.4. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนที่ กฟผ.เข้าร่วมดำเนินการ
 - 4.5. อื่น ๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มอบหมาย
5. ส่วนงานงบประมาณและการเงิน โดยผู้รับผิดชอบหลักคือ รผก.(บ) และมีหน้าที่ ดังนี้
 - 5.1. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเมื่อเกิดภัยพิบัติ
 - 5.2. ติดตาม และสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทุกส่วนงาน
 - 5.3. อื่นๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มอบหมาย

การดำเนินงานของ กฟผ. ในพื้นที่ประสบภัยจากเหตุการณ์มหาอุทกภัย

1. ตั้งศูนย์บัญชาการ กฟผ. ช่วยเหลือสถานการณ์ภัยพิบัติที่ สำนักงานกลาง อาคารศูนย์สั่งการระบบไฟฟ้า (SCADA) และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ 24 ชั่วโมง
2. ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ศปภ.) และส่งเจ้าหน้าที่ประจำ ศปภ. ตลอด 24 ชั่วโมง
3. ระดมชุดปฏิบัติงาน พร้อมยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ จาก กฟผ., หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการไฟฟ้าที่ไม่ได้รับผลกระทบ เพื่อดำเนินการปรับปรุง แก๊สโซ่ ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า ดังนี้
 - 3.1. ยกระดับมิเตอร์และอุปกรณ์ไฟฟ้าในระดับที่ปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้อย่างต่อเนื่อง และเร่งดำเนินการซ่อมแซมแก๊สระบบจำหน่ายไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหาย เพื่อจ่ายไฟฟ้ากลับคืนโดยเร็วที่สุด

3.2 พื้นฟูระบบไฟฟ้าในนิคมอุตสาหกรรม 7 แห่ง

4. สำรองเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า และอุปกรณ์การส่องสว่าง ให้กับสถานที่สำคัญต่างๆ อาทิ พระตำหนักต่างๆ, เครื่องสูบน้ำที่ประตูลำน้ำต่างๆ, ศูนย์อพยพ และเครื่องผลักดันน้ำ เป็นต้น

5. สนับสนุนยานพาหนะ รถมอเตอร์ไซด์ รถบรรทุก รถเครน เพื่อช่วยพนักงาน ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ เช่น การรับส่งประชาชน, ติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำ และสนับสนุนตามนโยบายของรัฐบาล

6. อนุมัติจัดซื้อ จัดหา เรือ เครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย เสื้อชูชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ที่สำคัญจำเป็น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ประสบภัย

7. จัดสถานที่พักพิง พร้อมเครื่องอุปโภคบริโภค สำหรับพนักงานและครอบครัวที่ประสบอุทกภัย ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 6 อาคาร 4 โดยมีผู้เข้าพักประมาณ 200 - 300 คนต่อวัน

8. จัดกิจกรรม “ฟื้นฟูผู้ประสบภัย จากใจ ไฟฟ้าภูมิภาค” โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่เพื่อตรวจสอบ ซ่อมแซม และแก้ไขระบบไฟฟ้าภายในบ้านเรือนของประชาชน เช่น อุปกรณ์ตัดตอน สวิตช์เต้ารับ ดวงโคมไฟฟ้า ที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากน้ำท่วม

9. ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัย ดังนี้

9.1 มอบถุงยังชีพมากกว่า 10,000 ถุง

9.2 มอบเสื้อชูชีพ

9.3 มอบเรือไฟเบอร์ทอแกนขนาด 4 ที่นั่ง จำนวน 100 ลำ ให้กับผู้ประสบอุทกภัยใน จังหวัดลพบุรี

ผลการดำเนินงานจากการตั้ง ศบก.

จากการตั้ง ศบก. โดยมี ผวก. เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ และมี รผก. เป็นผู้อำนวยการศูนย์ประจำวัน ทำให้การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ประสบอุทกภัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและชัดเจน จึงสามารถสรุปข้อดีของการตั้ง ศบก. ได้ดังนี้

1. การประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในองค์กร และนอกองค์กรให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วทั่วถึงทุกหน่วยงาน ทำให้การดำเนินการด้านต่างๆสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วทันตามกำหนด

2. การกำหนดอำนาจในการขออนุมัติงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติ ทำให้การจัดซื้อ จัดหา สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

3. เป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ทั้งด้านกำลังคน เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และเรือ เพื่อจัดสรรให้เพียงพอต่อความต้องการของแต่ละพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

4. เป็นศูนย์กลางด้านการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และพนักงานที่ประสบภัยได้ทันทั่วถึง

5. มีการติดตามในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยในด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า เนื่องจาก กฟผ. ได้ตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากกระแสไฟฟ้าซึ่งอาจทำให้ประชาชนได้รับบาดเจ็บหรือได้รับอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

6. มีความเป็นเอกภาพ รวดเร็ว ฉับไวมากยิ่งขึ้นในการประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารและเปิดเผยข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

เนื่องจากอุทกภัยในครั้งนี้นี้เกิดขึ้นในหลายพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง และส่งผลกระทบต่อ กฟภ. ในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความไม่สะดวก ลำบาก ไม่ทันต่อเหตุการณ์ บางครั้งอาจจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อองค์กร โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ กฟภ. พอสรุปได้ดังนี้

1. ระดับน้ำท่วมสูง แต่ประชาชนที่ไม่อพยพมีจำนวนมาก ประกอบกับความต้องการใช้ไฟฟ้าสูง ทำให้การดำเนินงานของ กฟภ. ในการตัดจ่ายกระแสไฟฟ้าต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก การปฏิบัติงานจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก
2. สำนักงานของ กฟภ. ประสบปัญหาน้ำท่วมสูง ทำให้พนักงานไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติงานได้ จึงต้องอาศัยสำนักงานชั่วคราวซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ และการติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความลำบาก
3. พนักงานของ กฟภ. ได้รับผลกระทบจำนวนมาก ทำให้การไฟฟ้าหลายแห่งขาดกำลังคนในการแก้ไขระบบไฟฟ้า
4. เรือ และเสื่อชูชีพ ของ กฟภ. มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ประกอบกับการจัดซื้อเรือในสถานการณ์น้ำท่วม ราคาจะแพงกว่าปกติ
5. กฟภ. ไม่มีอุปกรณ์สำหรับตรวจเช็คไฟรั่ว ทำให้พนักงานที่ต้องปฏิบัติงานมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัย
6. การจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ประสบภัย อุปกรณ์ ยานพาหนะบางประเภทยังไม่เพียงพอ หรือไม่เพียงพอ ปัจจุบัน เนื่องจากหน่วยงานที่ดำเนินการหรือรับผิดชอบนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบมากทำให้การจัดทำฐานข้อมูลบางอย่างอาจจะไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัยพิบัติ

ความคาดหวัง กฟภ. ในการรับมือภัยพิบัติในอนาคต

เพื่อให้ตอบสนองต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติในปัจจุบัน กฟภ. ควรคำนึงถึงการออกแบบสถานีไฟฟ้าให้เหมาะสมและป้องกันภัยพิบัติที่จะทำให้การจ่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับผลกระทบน้อย นอกจากนี้ควรคำนึงถึงตำแหน่งการติดตั้งมิเตอร์เพื่อสะดวกแก่การจดมิเตอร์ทั้งในระหว่างการเกิดภัยและช่วงไม่มีภัยพิบัติ รวมไปถึงป้องกันมิเตอร์จมน้ำจนเกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ไฟฟ้า นอกจากนี้ ควรมีการประสานงานให้ความรู้ การบำรุงรักษา ตรวจสอบระบบไฟฟ้าร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบไฟฟ้าสาธารณะ เพื่อให้ระบบไฟฟ้ามีความปลอดภัยทั้งในเวลาปกติ และในเวลาที่เกิดอุทกภัย

บทที่ 5

แผนปฏิบัติการ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปี 2555 – 2559 (Action Plan) เป็นแนวทางในดำเนินงานของหน่วยงานภายใน กฟภ. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร

แผนปฏิบัติการในแต่ละปีอาจมีความแตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่ และขึ้นอยู่กับความเสี่ยงการเกิดภัยประเภทต่างๆ รวมถึงสถิติความรุนแรงของภัย โดยแผนปฏิบัติการมุ่งเน้นความร่วมมือภายในหน่วยงาน เพื่อประสานงานด้านการสนับสนุน ช่วยเหลือ ฟื้นฟู บูรณะให้มีความปลอดภัย รวดเร็ว เหมาะสม อย่างไรก็ตามแต่ละหน่วยงานหรือ กฟภ. ควรจะต้องมีการต่อยอดแผนปฏิบัติการไปเป็นแผนปฏิบัติย่อยประจำ กฟภ. เพื่อให้แผนปฏิบัติการมีความชัดเจน และเหมาะสมกับพื้นที่มากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
1. มุ่งเน้นให้มีการจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานและป้องกันภัยต่างๆกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ	1. การจัดทำฐานข้อมูล								
	1.1 จัดทำสถิติพื้นที่เสี่ยงภัย และสถิติอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง	ผบส.	กฟข., ผปค., ผวธ. (จ.1-4), ผสท., ผคฟ.	12 เขต	มีผลการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงภายใน ปี 2555	มีการ Update ข้อมูลสถิติ และผลการวิเคราะห์ ภายในไตรมาส 1	มีการ Update ข้อมูลสถิติ และผลการวิเคราะห์ ภายในไตรมาส 1	มีการ Update ข้อมูลสถิติ และผลการวิเคราะห์ ภายในไตรมาส 1	มีการ Update ข้อมูลสถิติ และผลการวิเคราะห์ ภายในไตรมาส 1
	1.2 จัดทำฐานข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง ยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องจักรกลต่างๆ	ผวธ.(จ.1-จ.4), ผสท., ผสส.	กฟข., ผปค., ผบผ., ผพต., ผกร., ผกส., ผคฟ.	12 เขต ส่วนกลาง	มีการจัดทำฐานข้อมูล ภายใน ปี 2555	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.
	1.3 จัดทำ ทำเนียบเบอร์โทรศัพท์ วิทยุสื่อสารและช่องทางการสื่อสารสำรองอื่นๆของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ประสานงาน	ผวธ.(จ.1-จ.4), ผสท., ผสส.	กฟข., ผปค., ผคฟ. ผสค.	12 เขต ส่วนกลาง	มีการจัดทำฐานข้อมูล ภายใน ปี 2555	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.
	1.4 จัดทำระบบศูนย์รวมฐานข้อมูลที่จำเป็นอื่นๆ แบบออนไลน์	ผวธ.(จ.1-จ.4), ผสท., ผสส.	กฟข., ผปค.	12 เขต ส่วนกลาง	มีการจัดทำฐานข้อมูล ภายใน ปี 2555	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.	มีการ Update ข้อมูล ภายใน ก.พ.
2. ให้มีการจัดทำ/ปรับปรุงแผนรองรับกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ	2.1 การจัดทำแผนป้องกัน/รองรับกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ - อุทกภัยและดินโคลนถล่ม - วาตภัย - ไฟป่าและหมอกควัน - วินาศกรรม - คลื่นสึนามิ - แผ่นดินไหว ฯลฯ	กฟข., ผปค., ผคฟ.	หน่วยงานเกี่ยวข้อง	12 เขต	มีการจัดทำแผนฯ ที่จำเป็นเร่งด่วน อย่างน้อย 1 แผน ภายใน ปี 2555	มีการจัดทำแผนที่จำเป็นอื่นๆ /ปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้อง	มีการจัดทำแผนที่จำเป็นอื่นๆ /ปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้อง	มีการจัดทำแผนที่จำเป็นอื่นๆ /ปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้อง	มีการจัดทำแผนที่จำเป็นอื่นๆ /ปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้อง
	2.2 จัดทำแผนระบบสื่อสารสำรองกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้งานได้	ผสค., ผปค., ผคฟ.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทั่วประเทศ					

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
2. ให้มีการจัดทำ/ปรับปรุงแผนรองรับกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ต่อ)	2.3 การจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรับมือสาธารณภัย (ภายใน และภายนอกองค์กร)	ฟปส.	ฝมภ., กฟข.	ทั่วประเทศ	มีแผนการประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปแนวทางเดียวกันภายในปี 2555 และ มีการทบทวนแผนฯ ที่เกี่ยวข้องภายในไตรมาส 4	มีการทบทวนแผนประชาสัมพันธ์ / ดำเนินงานตามแผน / ติดตามผลการดำเนินงาน	มีการทบทวนแผนประชาสัมพันธ์ / ดำเนินงานตามแผน / ติดตามผลการดำเนินงาน	มีการทบทวนแผนประชาสัมพันธ์ / ดำเนินงานตามแผน / ติดตามผลการดำเนินงาน	มีการทบทวนแผนประชาสัมพันธ์ / ดำเนินงานตามแผน / ติดตามผลการดำเนินงาน
	2.4 จัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง (ให้สามารถนำไปใช้ได้ทั้ง 12 เขต) อาทิ เรื่องความปลอดภัยการใช้ไฟฟ้า และการบำรุงรักษาซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น	ฟปส., ฝมภ., กฟข.	ฟปส., ฝมภ., กฟข.	ทั่วประเทศ	มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้ไฟ ภายในไตรมาส 4	มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้ไฟ ภายในไตรมาส 4	มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้ไฟ ภายในไตรมาส 4	มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้ไฟ ภายในไตรมาส 4	มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้ไฟ ภายในไตรมาส 4

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับภัย

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
1. เสริมสร้างให้องค์กรมีการเตรียมความพร้อมรับมือกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ	1.1 จัดให้มีห้องบัญชาการหลักกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (War Room)	ผคฟ.	ผคฟ., กฟช., ผปค.	ส่วนกลาง และภูมิภาค	ดำเนินการตั้งห้องบัญชาการฯ (War Room) ที่ กฟภ. สำนักงานใหญ่	ขยายผลการตั้งห้องบัญชาการภาคละ 1 ที่ในเขตพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับภัยพิบัติ	ขยายผลการตั้งห้องบัญชาการภาคละ 1 ที่ในเขตพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับภัยพิบัติ	ขยายผลการตั้งห้องบัญชาการภาคละ 1 ที่ในเขตพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับภัยพิบัติ	ขยายผลการตั้งห้องบัญชาการภาคละ 1 ที่ในเขตพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับภัยพิบัติ
	1.2 จัดเตรียมห้องบัญชาการสำรอง (Back up) พร้อมอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นที่สามารถเคลื่อนที่ได้ กรณีไม่สามารถใช้ห้องบัญชาการหลักได้	ผคฟ.	ผคฟ., กฟช., ผปค.	ส่วนกลาง และภูมิภาค	จัดทำรายการอุปกรณ์ที่จำเป็น และจัดทำแผนห้องบัญชาการสำรอง (Back Up) เคลื่อนที่	ขออนุมัติจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในรูปแบบที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ (mobile)	เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติภายในไตรมาส 1	เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติภายในไตรมาส 1	เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติภายในไตรมาส 1
	1.3 ตรวจสอบความมั่นคงของระบบไฟฟ้าและสถานที่สำคัญของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	กฟช., ผปค., ผคฟ.	ทุกหน่วยงาน	ทั่วประเทศ	มีการตรวจสอบตามวาระ	มีการตรวจสอบตามวาระ	มีการตรวจสอบตามวาระ	มีการตรวจสอบตามวาระ	มีการตรวจสอบตามวาระ
2. จัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับมือ กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ	2.1 จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม. (พนักงานเวรแก่กระแสไฟฟ้าขัดข้อง, พนักงานศูนย์สั่งการจ่ายไฟ)	กฟช., ผปค., ผคฟ.	กฟช., ผปค., ผคฟ.	ทั่วประเทศ	มีการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม.	มีการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม.	มีการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม.	มีการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม.	มีการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยตลอด 24 ชม.
	2.2 การอบรมให้ความรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับพนักงานส่วนที่เกี่ยวข้องของ กฟภ.	กฟช., ผพบ.	ผปค., ผมภ	ทั่วประเทศ	มีการอบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ทุก กฟช.)	มีการอบรมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง (ทุก กฟช.)	มีการอบรมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง (ทุก กฟช.)	มีการอบรมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง (ทุก กฟช.)	มีการอบรมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง (ทุก กฟช.)
	2.3 การฝึกซ้อมภาคสนามในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเกี่ยวกับระบบไฟฟ้า	กฟช.	ผปค., ผมภ	ทั่วประเทศ	มีการฝึกซ้อมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	มีการฝึกซ้อมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	มีการฝึกซ้อมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	มีการฝึกซ้อมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	มีการฝึกซ้อมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง
	2.4 จัดเตรียมบุคลากร และแผนระดมทีมงานที่จะช่วยเหลือสนับสนุนพื้นที่ประสบภัย	กฟช.	กฟฟ.ในสังกัด	ทุกเขต	มีแผน/ขั้นตอน การระดมทีมงาน	มีแผน/ขั้นตอน การระดมทีมงาน	มีแผน/ขั้นตอน การระดมทีมงาน	มีแผน/ขั้นตอน การระดมทีมงาน	มีแผน/ขั้นตอน การระดมทีมงาน
3. จัดเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และระบบสื่อสาร	3.1 ตรวจสอบอุปกรณ์ด้านปลอดภัย เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง และระบบสื่อสาร ให้มีความพร้อม	กฟช., ผปค., ผปผ., ผพต., ผกร., ผกส., ผบช.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนกลาง, กฟช.	มีการดำเนินการตรวจสอบภายในปี 2555	มีการตรวจสอบภายในไตรมาส 1	มีการตรวจสอบภายในไตรมาส 1	มีการตรวจสอบภายในไตรมาส 1	มีการตรวจสอบภายในไตรมาส 1

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับภัย

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
3. จัดเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และระบบสื่อสาร (ต่อ)	3.2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบสื่อสาร ติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมในพื้นที่เสี่ยง อาทิเช่น วิทยุสื่อสาร wireless	ผสค.	กพข., ผปค., ผคพ.	ทั่วประเทศ	จัดแผนปรับปรุงระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ควบคุมการจ่ายไฟ 12 เขต ผ่าน Network PEA	ติดตั้งระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ควบคุมการจ่ายไฟ 12 เขต ผ่าน Network PEA	ติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมในพื้นที่เสี่ยง อาทิเช่น วิทยุสื่อสาร Wireless	ติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมในพื้นที่เสี่ยง อาทิเช่น วิทยุสื่อสาร Wireless	ติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมในพื้นที่เสี่ยง อาทิเช่น วิทยุสื่อสาร Wireless

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
1. บริหารสถานการณ์ตามคู่มือปฏิบัติการ กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติของ กฟผ.	1.1 จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ตอส.ข) ในพื้นที่ประสบภัย พร้อมเปิดห้องบัญชาการ	กฟผ.	ฝปค.	พื้นที่ประสบภัย					
	1.2 จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ตอส.) ส่วนกลาง พร้อมเปิดห้องบัญชาการ (หากจำเป็น)	ฝคฟ.							
	1.3 จัดตั้งหน่วยงาน และจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ	ฝสส.							
2 ประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	2.1 ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มเติม โดยการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก	กฟผ.	ฝปค., ฝคฟ.	พื้นที่ประสบภัย	มีการเฝ้าระวังในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ	มีการเฝ้าระวังในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ	มีการเฝ้าระวังในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ	มีการเฝ้าระวังในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ	มีการเฝ้าระวังในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ
	2.2 ประชาสัมพันธ์ป้องกันภัยจากระบบไฟฟ้าขณะประสบภัย	ฝปส.	กฟผ., ฝวธ.(จ.1-จ.4), ฝมภ., ฝฟส.	พื้นที่ประสบภัย	มีการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ	มีการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ	มีการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ	มีการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ	มีการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
	2.3 สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ยาและเวชภัณฑ์ ให้ผู้ประสบภัย	ฝสส., ฝปส., กฟผ., ฝสก.	ฝสส., ฝปส., กฟผ.	พื้นที่ประสบภัย	สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น	สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น	สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น	สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น	สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น
	2.4 สื่อสารประชาสัมพันธ์เสริมสร้างภาพลักษณ์ กฟผ.	ฝปส.	กฟผ., ฝวธ.(จ.1-จ.4), ฝฟส.	พื้นที่ประสบภัย	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
3. แกไขซ่อมแซมระบบไฟฟ้าให้มีความปลอดภัยและรักษาพื้นที่จ่ายไฟให้มากที่สุด	3.1 สนับสนุนอุปกรณ์ด้านปลอดภัย เครื่องมือ เครื่องจักรกล เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง ระบบสื่อสาร พستอุปกรณ์ ยานพาหนะ และบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานการแก้ไขซ่อมแซมระบบไฟฟ้าให้สามารถจ่ายไฟให้มากที่สุดโดยเร็ว	กฟข., ฝปค., ฝบผ., ฝพด., ฝกร., ฝกส., ฝบช.	กฟข., ฝปค., ฝบผ., ฝพด., ฝกร., ฝกส., ฝบช.	พื้นที่ประสบภัย	มีการสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรไปยังพื้นที่ประสบภัย	มีการสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรไปยังพื้นที่ประสบภัย	มีการสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรไปยังพื้นที่ประสบภัย	มีการสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรไปยังพื้นที่ประสบภัย	มีการสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรไปยังพื้นที่ประสบภัย
	3.2 ป้องกันระบบไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยง เพื่อรักษาพื้นที่การจ่ายไฟให้มากที่สุด	กฟข., ฝปค.		พื้นที่ประสบภัย					
	3.3 ให้การสนับสนุนหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานที่ร้องขอ	กฟข., ฝปค., ฝบผ., ฝพด., ฝกร., ฝกส., ฝบช.	กฟข., ฝปค., ฝบผ., ฝพด., ฝกร., ฝกส., ฝบช.	พื้นที่ประสบภัย	มีการประสานงานสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	มีการประสานงานสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	จัดให้มีการประสานงานสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	จัดให้มีการประสานงานสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	จัดให้มีการประสานงานสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายในปี พ.ศ.				
					2555	2556	2557	2558	2559
1. พื้นทุรกันดารไฟฟ้าให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว	1.1 พื้นทุรกันดารไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายที่มีความมั่นคงและถูกต้องตามมาตรฐาน	กฟข., ฝปค.	กฟข., ฝปค.	พื้นที่ประสบภัย	ให้มีการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว	ให้มีการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว	ให้มีการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว	ให้มีการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว	ให้มีการฟื้นฟูระบบไฟฟ้าที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว
	1.2 ซ่อมบำรุง เครื่องมือ เครื่องจักรกล เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง ระบบสื่อสาร อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอาคาร ที่ได้รับความเสียหาย	กฟข., ฝปค., ฝบผ., ฝชก., ฝกร.	ฝบผ., ฝพต., ฝกร., ฝกส., ฝบข.	พื้นที่ประสบภัย	มีการตรวจเช็ค บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล และ ยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีการตรวจเช็ค บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล และ ยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีการตรวจเช็ค บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล และ ยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีการตรวจเช็ค บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล และ ยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีการตรวจเช็ค บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล และ ยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
2. ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย	2.1 ตรวจสอบระบบไฟฟ้าและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัยให้ผู้ใช้ไฟในพื้นที่ประสบภัย และจ่ายไฟให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว	กฟข.	กฟข.	พื้นที่ประสบภัย	จัดให้มีทีมงานฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด	จัดให้มีทีมงานฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด	จัดให้มีทีมงานฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด	จัดให้มีทีมงานฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด	จัดให้มีทีมงานฟื้นฟูระบบไฟฟ้าให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด
	2.2 สื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟหลังประสบภัย	ฝปส., กฟข.	กปส., กมภ., กฟข., ฝสส.	พื้นที่ประสบภัย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ใช้ไฟหลังเกิดภัย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ใช้ไฟหลังเกิดภัย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ใช้ไฟหลังเกิดภัย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ใช้ไฟหลังเกิดภัย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ใช้ไฟหลังเกิดภัย
3.สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผล เพื่อปรับปรุงการบริหารสถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพ	3.1 วิเคราะห์ และสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหายของระบบไฟฟ้าเมื่อเกิดภัยพิบัติ	กฟข., ฝปค., ฝคฟ.	กฟข., ฝปค., ฝคฟ.	พื้นที่ประสบภัย	มีการสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหาย ของปี 2554 ให้แล้วเสร็จภายใน ไตรมาส 2	มีการสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหาย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีการสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหาย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีการสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหาย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีการสรุปผลกระทบด้านการจ่ายไฟของ กฟภ. และมูลค่าความเสียหาย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน
	3.2 สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในภาวะฉุกเฉิน	กฟข., ฝปค., ฝงป.	กฟข., ฝปค., ฝงป.	พื้นที่ประสบภัย	มีสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ การรับมือสาธารณภัย ประจำปี ภายในไตรมาส 4	มีสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ การรับมือสาธารณภัย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ การรับมือสาธารณภัย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ การรับมือสาธารณภัย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน	มีสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ การรับมือสาธารณภัย ภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ภายใน 30 วัน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

พื้นที่เสี่ยงในการเกิดภัยธรรมชาติ

ในส่วนของภาคผนวก เป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงในการเกิดภัยธรรมชาติ เพื่อให้หน่วยงานภายในของ กฟผ. ได้มีการเตรียมความพร้อม วางแผนด้านการป้องกันภัยได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม จากสภาวะโลกร้อน และสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การคาดการณ์อาจมีความคลาดเคลื่อนบ้าง โดยจะเห็นได้จากพื้นที่ที่ไม่เคยประสบภัยธรรมชาติ ต้องเผชิญกับอุทกภัยในหลายจังหวัด ดังนั้น ในฐานะที่ กฟผ. เป็นองค์กรที่จำหน่ายพลังงานไฟฟ้าครอบคลุม 74 จังหวัด จึงควรมีการเฝ้าระวัง และเตรียมความพร้อมในการป้องกัน ไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ใดก็ตาม

1. ภัยจากแผ่นดินไหว

กรมทรัพยากรธรณี ได้จัดทำแผนที่หมู่บ้านเสี่ยงภัยต่อแผ่นดินไหวในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดครอบคลุม 22 จังหวัด ในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันตกและภาคใต้รวม 107 อำเภอ 308 ตำบล 1,406 หมู่บ้านที่อยู่ในแนวเขตรอยเลื่อนมีพลังของไทยทั้ง 13 รอยพาดผ่าน พบว่า กลุ่มรอยเลื่อนแม่จัน ซึ่งพาดผ่านตั้งแต่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ อ.แม่จัน เชียงแสน และ อ.เชียงของ จ.เชียงราย ต่อเนื่องไปถึงประเทศลาว รวมระยะทาง 155 กม.ค่อนข้างมีความชัดเจนมาก ซึ่งสามารถมองเห็นจากภาพถ่ายทางอากาศชัดเจนและเมื่อทำการขุดร่องสำรวจภาคสนาม พบหลักฐานในชั้นดินว่า เกิดการฉีกขาดมีการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนเมื่อประมาณ 2 พันปี ซึ่งเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.5 ริคเตอร์มาแล้ว โดยในพื้นที่นี้พบว่า มีหมู่บ้านอย่างน้อย 2-3 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในแนวรอยเลื่อนและต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น บ้านโป่งน้ำร้อน บ้านโป่งป่าแหลม อ.แม่จัน ที่ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาและลักษณะเป็นบ้านไม้ เรืองดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก เป็นภัยใกล้ตัวมากกว่าแผ่นดินไหว แต่ก็ต้องให้ชาวบ้านรับรู้ เพราะหลายครั้งเหตุการณ์แผ่นดินไหวจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จากประเทศลาว คนในเขต อ.เชียงแสน ก็รับรู้ถึงแรงสั่นสะเทือน โดยมีบ้านเรือนและวัดเสียหาย

“รอยเลื่อน” เป็นผลพวงจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก (มีทั้งหมด 12 แผ่น) ซึ่งมีการเคลื่อนที่ตลอดเวลา บางแผ่นเคลื่อนตัวเข้าหากันและมุดซ้อนเกยกัน และบางแผ่นแยกออกจากกัน ขณะที่บางแผ่นเคลื่อนเฉียดกัน ทำให้เกิดแรงเครียดสะสมไว้ภายในเปลือกโลก เมื่อรอยเลื่อนขยับตัวก็就会有การปลดปล่อยพลังงานออกมาในรูปของการสั่นไหว ทำให้เกิด การเกิดแผ่นดินไหวที่จะสร้างความเสียหายและผลกระทบให้ประเทศไทยมากที่สุด คือ การเกิดแผ่นดินไหวใกล้ๆ บริเวณกรุงเทพฯ ซึ่งมีเพียงปัจจัยจากรอยเลื่อน 2 แหล่ง คือ รอยเลื่อนสะแกงในประเทศพม่ากับรอยเลื่อนศรีสวัสดิ์และรอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ในประเทศไทย รอยเลื่อนสะแกง อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 400 กม. ส่วนรอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ และรอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 200 กม. แถมยังมีเขื่อนขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนรอยเลื่อน นั่นคือ เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นแรงหนุนให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ถ้าเกิดแผ่นดินไหวรุนแรงจากรอยเลื่อนดังกล่าว

รอยเลื่อนที่สำคัญได้ 13 กลุ่ม ซึ่งวางแผนพาดผ่านพื้นที่ 22 จังหวัด คือ ภาคเหนือ 11 จังหวัด ภาคใต้ 6 จังหวัด ภาคตะวันตก 3 จังหวัด และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จังหวัด มีดังนี้

1. กลุ่มรอยเลื่อนแม่จันและแม่อิง พาดผ่านเชียงรายและเชียงใหม่
2. กลุ่มรอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน พาดผ่านแม่ฮ่องสอนและตาก
3. กลุ่มรอยเลื่อนเมย พาดผ่านตากและกำแพงเพชร
4. กลุ่มรอยเลื่อนแม่ทา พาดผ่านเชียงใหม่ ลำพูน และเชียงราย
5. กลุ่มรอยเลื่อนเถิน พาดผ่านลำปางและแพร่
6. กลุ่มรอยเลื่อนพะเยา พาดผ่านลำปาง เชียงราย และพะเยา
7. กลุ่มรอยเลื่อนบัว พาดผ่านน่าน
8. กลุ่มรอยเลื่อนอุตรดิตถ์ พาดผ่านอุตรดิตถ์
9. กลุ่มรอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ พาดผ่านกาญจนบุรีและราชบุรี
10. กลุ่มรอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ พาดผ่านกาญจนบุรีและอุทัยธานี
11. กลุ่มรอยเลื่อนท่าแขก พาดผ่านหนองคายและนครพนม
12. กลุ่มรอยเลื่อนระนอง พาดผ่านประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา
13. กลุ่มรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย พาดผ่านสุราษฎร์ธานี กระบี่ และพังงา

2. ภัยจากพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก หมายถึง พื้นที่ที่มีการท่วมซ้ำของน้ำบนพื้นผิวดินสูงกว่าระดับปกติและมีระยะเวลาที่น้ำท่วมซ้ำยาวนานอยู่เป็นประจำ จนสร้างความเสียหายต่อพื้นที่เกษตรกรรมและทรัพย์สิน

แนวความคิดเรื่องพื้นที่

ลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มต่ำ มีลักษณะพื้นที่ (Landform) ประเภทที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ซึ่งหน้าฝนหรือหน้าน้ำมักมีน้ำท่วมซ้ำพื้นที่เสมอ เนื่องจากปริมาณน้ำที่เกิดจากฝนตกในพื้นที่ หรือน้ำจากพื้นที่ภายนอก เมื่อสะสมรวมตัวกันแล้วมีปริมาณมากเกินความสามารถในการรองรับน้ำ (carrying capacity) ของแหล่งน้ำในพื้นที่

การจัดชั้นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

- พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 8-10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี และเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาทางการเกษตร
- พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี และ เสี่ยงปานกลางต่อการลงทุนพัฒนาทางการเกษตร
- พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมซ้ำไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี และ เสี่ยงต่ำต่อการลงทุนพัฒนาทางการเกษตร

สาเหตุสำคัญของการเกิดน้ำท่วมและอุทกภัย ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสภาพท้องที่และความวิปริตผันแปรของธรรมชาติคือมีฝนตกหนักและตกนาน แต่ปัจจุบันนี้ การกระทำของมนุษย์มีส่วนสำคัญซึ่งอาจเหนือกว่าธรรมชาติที่ทำให้การเกิดน้ำท่วม และอุทกภัยในหลายท้องที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างคาดไม่ถึง สาเหตุสำคัญ ๆ ที่ก่อให้เกิดอุทกภัยคือ

2.1 โดยธรรมชาติ มีสาเหตุสำคัญ 3 ประเด็นได้แก่

2.1.1) การเกิดฝนตกหนักเป็นเวลานานหลายวันต่อเนื่องกัน ฝนในประเทศไทยส่วนใหญ่ได้มาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จากพายุหมุนเขตร้อนที่เกิดในทะเลจีนใต้และย่านมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งเป็นพายุจรที่พัดมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ได้แก่ พายุไต้ฝุ่น พายุโซนร้อน และพายุดีเปรสชัน ตลอดจนฝนจากพายุหมุนที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวในอ่าวเบงกอลแล้วพัดเข้าประเทศไทย พายุที่นำฝนปริมาณมากเข้ามาตกในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศจนเกิดน้ำท่วมใหญ่และอุทกภัยในแต่ละปีนั้น ได้แก่พายุจรที่พัดมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ผ่านประเทศไทย ซึ่งทุกภาคเมื่อได้รับฝนตกหนักเนื่องจากอิทธิพลของพายุจร จะเกิดน้ำไหลมาบนผิวดินลงสู่ลำ ห้วย ลำธาร และแม่น้ำมีปริมาณมาก บางปีถึงกับเกิดอุทกภัยอย่างรุนแรงในท้องที่ต่าง ๆ ส่วนพายุหมุนจากอ่าวเบงกอล อาจจะเป็นครั้งคราวและพัดผ่านเข้ามาตามแนวทิศตะวันตกของประเทศไทยในบางปี โดยนำฝนมาตกในบริเวณพื้นที่ตอนบนของกลุ่มน้ำเพชรบุรี แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำสะแกกรัง ฯลฯ ถ้าพายุดังกล่าวมีกำลังแรง ก็จะนำฝนมาตกตามแนวทางที่พายุผ่านและทำให้เกิดอุทกภัยในช่วงต้นฤดูฝนได้ นอกจากนั้นร่องมรสุมกำลังแรงที่พัดผ่านประเทศไทย ตามแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ก็เป็นตัวการสำคัญทำให้เกิดฝนตกหนาแน่นติดต่อกันหลายวัน

จนทำให้เกิดอุทกภัยขึ้นได้ เช่นเหตุการณ์อุทกภัยรุนแรงที่ตัวเมืองนครราชสีมา และอำเภอปักธงชัย และอีกหลายแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งได้เกิดขึ้นเมื่อปลายเดือนตุลาคม 2553 ที่ผ่านมา

2.1.2) ลักษณะและส่วนประกอบตามธรรมชาติ ของพื้นที่ลุ่มน้ำ ได้แก่ รูปร่างและขนาดของพื้นที่ลุ่มน้ำ ความยาวความกว้างของพื้นที่ลุ่มน้ำโดยเฉลี่ย ระดับความสูงและความชันของพื้นที่ลุ่มน้ำและลำน้ำ รวมทั้งแนวทิศทางการวางตัวของพื้นที่ลุ่มน้ำรับกับแนวพายุพัดผ่าน มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเกิดน้ำท่า และการเกิดน้ำท่วมตามลุ่มต่าง ๆ เมื่อมีฝนตกหนักเสมอ

2.1.3) เนื่องจากน้ำทะเลหนุน โดยทั่วไปพื้นที่ราบลุ่มสองฝั่งแม่น้ำที่อยู่ห่างจากปากอ่าวหรือทะเลไม่มากนัก ระดับน้ำในแม่น้ำบริเวณนั้นมักจะอยู่ในอิทธิพลน้ำขึ้น-น้ำลงอันเนื่องมาจากน้ำทะเลหนุน เมื่อน้ำในแม่น้ำมีปริมาณมากและตรงกับช่วงเวลาในระดับน้ำทะเลหนุนสูงเกินกว่าปกติ ก็อาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมและอุทกภัยแก่พื้นที่ทำการเกษตรและในเขตที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้กับปากแม่น้ำอย่างรุนแรงได้

2.2 โดยการกระทำของมนุษย์ มีมากมายหลายประเด็น ดังนี้

2.2.1) การบุกรุกทำลายป่าไม้ซึ่งเป็นทรัพยากรหลักในบริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำทั่วไปเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุทกภัยน้ำท่วมอย่างฉับพลันในบริเวณพื้นที่ตอนล่าง การที่ผู้คนบุกรุกเข้าถางป่าไม้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ก่อสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธารโดยไม่ได้มีการควบคุมที่ดี ตลอดจนการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมตามคุณสมบัติของที่ดิน เช่นการทำการเกษตรกรรมบนพื้นที่ลาดชันในบริเวณต้นน้ำลำธาร ฯลฯ เหล่านี้ทำให้เมื่อฝนตก น้ำฝนจะไหลบ่าตามลาดพื้นดิน จากบริเวณพื้นที่รับน้ำฝนลงสู่ลำธารและลำห้วยอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้ดินถูกกัดเซาะพังทลายมากับน้ำ รวมกับกิ่งไม้ และน้ำอาจไหลหลากมาอย่างรวดเร็วบ่าท่วมพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ราบทางตอนล่างอย่างฉับพลันได้ ดังเช่นเหตุการณ์อุทกภัยเนื่องจากน้ำป่าไหลหลากที่เกิดขึ้นหลายครั้งในอดีต นอกจากจะได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สินเป็นจำนวนมากแล้ว แต่ละปีก็มีผู้เสียชีวิตเนื่องจากอุทกภัยลักษณะนี้เป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน

2.2.2) การเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมที่มนุษย์ทำขึ้นเป็นเหตุทำให้พื้นที่หลายแห่งต้องได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เช่น การใช้ที่ดินโดยไม่มีการควบคุม เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมที่สำคัญได้แก่การขยายตัวของเขตชุมชนรุกคืบทางน้ำ และการทำลายระบบระบายน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่ซึ่งแต่ก่อนเคยเป็นพื้นที่ใช้ทำการเกษตร ประกอบด้วยพื้นที่ลุ่มมีแอ่งน้ำ หนองบึง และลำคลองธรรมชาติ สามารถรับน้ำเข้าและระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้สะดวกมีความสมดุลตามสภาพธรรมชาติโดยไม่มีน้ำท่วมขัง เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นชุมชนเมือง แหล่งอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย มีการถมดินปรับพื้นที่ สร้างถนนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ขยายตัวออกไปเป็นบริเวณกว้างเป็นเหตุให้แอ่งน้ำ หนองบึง และลำคลองธรรมชาติทั้งหลายถูกทำลายหมดไป ไม่มีที่รับน้ำหรือกักเก็บตามระบบธรรมชาติ และยังมีเหตุสำคัญอีกคือภายในเขตชุมชนที่ตั้งใหม่หลายแห่งมักไม่ได้สร้างระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพแทน ดังนั้น เมื่อเกิดฝนตกหนักจึงทำให้เกิดน้ำท่วมขังนาน

2.2.3) การก่อสร้างบ้านเรือน ถนน และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ กีดขวางทางน้ำไหลหรือบุกรุกทางน้ำ เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้มีน้ำจำนวนมากไหลไม่สะดวก เป็นสาเหตุของการเกิดอุทกภัยที่รุนแรงได้ เช่น อุทกภัยที่บ้านน้ำก้อ-น้ำซุน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และอุทกภัยที่ห้วยแม่สรวย อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ เมื่อปีพ.ศ. 2544 ซึ่งประชาชนจำนวน 200 คน ต้องเสียชีวิต และบ้านเรือนราษฎรเหล่านั้นแทบทั้งหมดบ้านถูกน้ำพัด

พังทลายไปกับน้ำรวมหลายร้อยหลังคาเรือน ถ้าหากราษฎรตั้งถิ่นฐานปลูกบ้านเรือนในที่สูงไม่อยู่ชั้ริมลำน้ำเกินไป และสิ่งก่อสร้างต่างๆ สร้างไม่กีดขวางทางน้ำอย่างมากมายแล้ว ภัยพิบัติดังกล่าวก็ไม่น่าจะเกิดขึ้น

2.2.4) กรณีแม่น้ำลำธารมีสภาพตื้นเขินและถูกบุกรุก เป็นเหตุสำคัญทำให้ชุมชนเมืองและหมู่บ้านที่อยู่ริมลำน้ำหลายแห่งเกิดปัญหาน้ำท่วมมากกว่าในอดีต เนื่องจากแม่น้ำลำธารตื้นเขิน ขาดการบำรุงรักษาขุดลอกให้น้ำไหลหลากไปได้สะดวก มีสภาพสกปรกกรูกรังขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้รับผิดชอบชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และนอกเหนือจากนั้นผู้ครอบครองที่ดินริมลำน้ำส่วนมากมักถือโอกาสถมดินบุกรุกทางน้ำ ทำให้ลำน้ำที่ไหลผ่านชุมชนมีความกว้างน้อยลงไปอีก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้น้ำจำนวนมากที่เคยไหลผ่านชุมชนไปได้สะดวกต้องมีระดับน้ำเอ่อล้นสูงมากขึ้น แล้วไหลป่าเข้าไปท่วมพื้นที่ต่าง ๆ มากกว่าแต่ก่อน

2.2.5) แผ่นดินทรุด เนื่องมาจากพื้นที่ในเขตเมืองหรือชุมชนเจริญที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น และมีพื้นที่อุตสาหกรรมกระจายอยู่ทั่วไปเป็นบริเวณกว้าง มักสูบน้ำจากแหล่งน้ำบาดาลขึ้นมาใช้อุปโภคบริโภคและเพื่อการอุตสาหกรรมมีปริมาณมากในแต่ละปี การกระทำดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุทำให้แรงดันของน้ำในแหล่งน้ำบาดาลที่ระดับลึกนั้นมีค่าลดต่ำลง ๆ จากนั้นน้ำในชั้นดินซึ่งทับอยู่บนชั้นกรวดทรายที่เป็นแหล่งน้ำบาดาลจะถ่ายเทไหลเข้าไปในชั้นกรวดทรายด้านล่างตามธรรมชาติ เมื่อน้ำในช่องว่างของดินสูญหายไปมากขึ้น ๆ ชั้นดินดังกล่าวจะค่อย ๆ ยุบตัวลงทีละน้อยจนเกิดแผ่นดินทรุด ทำให้พื้นผิวดินเป็นแอ่งมีระดับต่ำกว่าปกติเป็นบริเวณกว้าง เช่น พื้นที่หลายแหล่งในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งเป็นเหตุให้น้ำท่วมขังนานหลังจากเกิดฝนตกหนัก เพราะการระบายน้ำออกไปจากพื้นที่ไม่สะดวก

